

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1735/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-341/24-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka, Lípa, příspěvková organizace
Sídlo	582 57 Lípa 66
E-mail	zslipa@zslipa.cz
IČO	70 891 656
Identifikátor	600 086 607
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Věra Lacinová Vítková
Zřizovatel	Obec Lípa
Místo inspekční činnosti	Lípa 211 Lípa 66
Inspekční činnost na místě	2. – 5. 12. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka Lípa, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Ke dni inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo ve čtyřech třídách 94 dětí, z nichž 27 plnilo povinné předškolní vzdělávání. Odklad povinné školní docházky mělo dvanáct dětí, které se v letošním školním roce vzdělávají v nově vzniklé přípravné třídě. V základní škole se vzdělávalo v 11 třídách 259 žáků, z nichž bylo 31 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V šesti odděleních školní družiny bylo v době inspekční činnosti zapsáno 140 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) při řízení vychází z „Koncepčního rozvoje a řízení pro období srpen 2024 až srpen 2026“, který jasně formuluje konkrétní cíle a strategie školy. Jeho naplňování je úspěšné zejména ve zlepšování personálních podmínek, ve spolupráci se zřizovatelem se podařilo dokončit některé záměry v materiální oblasti. Zkvalitnila se prezentace školy na veřejnosti. Úspěšně pokračuje zapojení školy do projektů. Daří se naplňování cílů v oblasti ovlivňování kvality výuky (environmentální výchova, digitální technologie, čtenářské gramotnosti), rozvoji praktických dovedností potřebných pro běžný život i smysluplného naplňování volného času žáků.

Organizační struktura a delegování kompetencí jsou účelné, odpovídají velikosti školy a vykonávaným činnostem. Zásadní pedagogické a organizační záležitosti projednává ředitelka na pedagogické radě a pracovních poradách. Významným nástrojem řízení je otevřená a partnerská komunikace se všemi účastníky vzdělávacího procesu. Na činnosti školy se prostřednictvím školního parlamentu podílejí i žáci školy, kteří organizují aktivity posilující sounáležitost mezi žáky. Podněty získává vedení školy také z analýzy dotazníkového šetření mezi rodiči.

Začínajícím či nekvalifikovaným pedagogům vedení školy poskytuje cílenou podporu prostřednictvím uvádějícího učitele a společné výuky s dalším pedagogem při tandemové výuce. Jedná se o významnou pomoc v rozšiřování pedagogických kompetencí, v budování vlastní sebedůvěry a v rychlejší orientaci v procesu vzdělávání žáků. Vzájemné hospitace pedagogů přispívají ke sdílení jejich zkušeností a dovedností. Efektivně nastavené kontrolní a evaluační mechanismy, zaměřené na vzájemné naslechy a tandemovou výuku, přinášejí vedení školy zpětnou vazbu o kvalitě poskytovaného vzdělávání. Spolupráci a odbornou komunikaci mezi pedagogy posilují také metodické orgány.

Ředitelka dbá na svůj profesní rozvoj a vytváří také dobré podmínky pro další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků. Výběr seminářů je směřován k aktuálním potřebám školy, vychází rovněž z potřeb a zájmu jednotlivých pedagogů. Kromě studia ke splnění kvalifikačních předpokladů je prioritou vzdělávání v oblasti informačních a digitálních technologií, oblast technických a přírodních věd, dovednosti v oblasti psychologie a poradenství nebo právní minimum pro pedagogy. Pravidelné sdílení získaných poznatků a dovedností se příznivě promítá do vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo na principech programu Začít spolu, styl práce učitelek byl podporující a empatický, přispíval k příznivému klimatu školy. Souběžné působení dvou pedagogických pracovníků ve třídách při řízených činnostech a jejich účelná spolupráce umožňovala v dostatečné míře vytvářet vhodné podmínky pro individuální a skupinové aktivity dětí. Sledované činnosti probíhaly v podnětném prostředí tříd rozdělených do center aktivit, kde děti nacházely dostatek inspirací, nápadů, pomůcek a materiálů pro svůj rozvoj. Učily se prostřednictvím hry, a to zejména v malých skupinkách, což jim dávalo možnost přirozeně komunikovat, řešit problémy samostatně nebo v kooperaci s kamarády, rozhodovat se. Děti uplatňovaly vlastní představivost a manuální zručnost, používány byly i netradiční materiály a techniky. Bylo zřejmé, že se děti nabízených aktivit účastní se zájmem, s chutí a radostí. Samostatnost a sebeobsluha byly u dětí podporovány také v průběhu stravování. Učitelky posilovaly sebedůvěru dětí převážně hromadnou pochvalou, která měla motivační charakter, u předškolních dětí však absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení neumožňovala reflektovat pokroky a možnosti zlepšování osobních výsledků. Dětem plnicím povinné předškolní vzdělávání učitelky věnovaly pozornost při přípravě na přechod do základní školy a zpestřovaly vzdělávací nabídku formou pracovních listů a úkolů. Často a účelně kladené otázky rozvíjely kompetenci k řešení problémů, děti byly vedeny k zodpovědnosti a k dokončování úkolů. Přirozenou součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, rozlišování barev, orientace v prostoru i v rovině.

K bezproblémovému zahájení základního vzdělávání pozitivně přispívala realizovaná logopedická péče rozvíjející komunikační schopnosti dětí. Velkým přínosem je spolupráce s logopedkou, primární logopedické prevenci je v mateřské škole věnována dostatečná pozornost, denně jsou vhodně zařazovány logopedické chvílky.

Vzdělávání v přípravné třídě probíhalo v souladu s cíli školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, učitelka vstřícným přístupem respektovala individuální potřeby dětí, průběžně je aktivizovala a udržovala jejich pozornost. Všichni se zapojovali do činností, spolupracovali, odpovídali na otázky, komunikovali na přiměřené úrovni s pedagožkou i mezi sebou. Dostatek prostoru byl věnován systematickému rozvoji jejich komunikativních dovedností. Vyučující vhodně propojovala vzdělávání s relaxačními aktivitami, střídala činnosti, využívala motivační prvky i názorné pomůcky. Děti byly vedeny k rozvoji jemné motoriky včetně úchopu pracovního a psacího nástroje, pozornosti a zájmu o práci. Pouze pobyt venku, důležitý z hlediska požadavků psychohygieny, nebyl automatickou součástí dopoledního rozvrhu.

Všechny vyučovací hodiny na prvním stupni byly zodpovědně připraveny, dobře promyšleny a bylo v nich patrné osobní zaujetí a nadšení učitelů. Cíle hodin účelně navazovaly na předchozí získané znalosti a dovednosti žáků. Učitelé volili vhodnou motivaci, často demonstrovali učivo na příkladech ze života a účelně využívali mezipředmětové vztahy. Uplatňovali rozmanité metody činnostního učení a pestré formy práce. Zařazovali prvky prožitkového učení vedoucího k aktivnímu osvojování poznatků a dovedností. Žáci měli možnost rozvíjet své komunikativní dovednosti při práci ve dvojicích či skupinách, zodpovědnost za vlastní učební výkon podporovala samostatná práce. Žáci měli ze strany vyučujících vytvořený prostor a příležitost ke kritickému myšlení, správnému řešení úkolů a rovněž komunikovat nejen s vyučujícím, ale také mezi sebou. Při výuce byli aktivní, pracovali se zájmem a nadšením. Pro co největší názornost byla učiteli využívána řada rozmanitých učebních pomůcek a materiálů včetně prostředků audiovizuální techniky (interaktivní tabule, tablety). Ze strany vyučujících byla žákům

poskytována okamžitá zpětná vazba, za své výkony byli hodnoceni pochvalou. Diferenciace učiva s ohledem na rozdílnou úroveň schopností a tempo žáků se vyskytla pouze v některých hodinách. Žáci byli vedeni k sebehodnocení. Asistenti pedagoga pomáhali nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale vhodným způsobem poskytovali podporu i žákům ostatním. V průběhu výuky prokazovali žáci odpovídající znalosti a dovednosti a při případných problémech se nebáli zeptat. V závěru vyučovacích jednotek byl ponechán prostor pro shrnutí, učitelky zdařile pracovaly s formativním hodnocením.

Hospitované hodiny na druhém stupni byly promyšlené, s množstvím aktivit, převládala v nich příjemná atmosféra podporující učební proces a přispívající k pozitivním vztahům ve třídě. Žáci se nebáli zeptat, bez obav formulovali svoje názory, většinou dodržovali domluvená pravidla. Stanovené vzdělávací cíle směřovaly především k rozvoji žákovských vědomostí a dovedností, postojů se dotýkaly méně. Učitelé je v úvodu hodin zpravidla správně vymezili, jejich dosažení podporovaly vhodně zvolené formy a metody výuky. Žáci byli motivováni k učení, vesměs pracovali aktivně a se zájmem, řešení úloh ve skupinách účinně posilovalo jejich spolupráci a schopnost diskuse. Efektivitu vyučování zvyšovala vhodně zařazená práce s chybou, zdařilé mezipředmětové propojení či projekce probíraných témat do situací běžného života. Pro vypracování úkolů či přípravu odpovědi vyučující poskytovali dostatek času, vyjadřovali očekávání úspěšného splnění úlohy. Podpora vzdělávání názornými pomůckami byla stejně jako využití digitálních technologií efektivní a smysluplná.

Menší pozornost byla věnována jazykové kultuře žáků a podpoře souvislého mluvního projevu. V závěru hodin se žáci ke své práci vyjadřovali většinou neverbální formou, kdy naznačovali míru dosažených dovedností a spokojenost se svou prací pomocí gest. Verbální sebehodnocení ve vztahu k dosažení stanoveného cíle bylo zaznamenáno pouze ojedinele, stejně tak i vzájemné vrstevnické hodnocení.

Zájmové vzdělávání ve školní družině nabízí širokou nabídku činností, která odpovídá potřebám a věku účastníků a navazuje na základní vzdělávání. Činnost školní družiny je koordinována v souladu s jejím vzdělávacím programem, který je vedoucí vychovatelkou rozpracován do týdenních aktivit ve všech odděleních. Zdařile jsou do časového prostoru začleněny zájmové kroužky a podpůrné doučování, které mohou navštěvovat nejen přihlášení účastníci vzdělávání, ale i žáci, kteří školní družinu nenavštěvují. Tyto kroužky nejenže podporují individuální schopnosti a zájmy žáků, ale také je motivují k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času a předcházejí rizikovému chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání většinou odpovídala očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu. V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, dokázaly spolupracovat. Při různorodých aktivitách vhodně projevovaly zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti. V rámci svých možností dosahovaly potřebných dovedností souvisejících s vytvářením požadovaných kompetencí. Během probíraného tématu uplatňovaly dovednosti týkající se předčtenářské, předmatematické, přírodovědné a sociální gramotnosti, při řešení problémů užívaly logické postupy. Ve styku s dospělými a s ostatními dětmi byla dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit), vzájemná komunikace probíhala bez zábrán. Úměrně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách. Přirozeně se přizpůsobovaly stanoveným pravidlům, respektovaly potřeby druhých, dělily se o hračky a pomůcky, starší

pomáhaly mladším. Při stolování projevovaly samostatnost v sebeobsluze, udržovaly čistotu, starší používaly příbor.

Předcházení školní neúspěšnosti dětí při přesunu do vyššího stupně vzdělávání je v rámci povinné předškolní docházky školou věnována systematická pozornost. Vhodnou podporou úspěšného přechodu je efektivní spolupráce učitelek mateřské školy a vyučujících prvních ročníků základní školy, vzájemné návštěvy a konzultace.

Pro děti s odkladem povinné školní docházky byla od letošního školního roku zřízena přípravná třída. V rámci sledování a vyhodnocování průběžného individuálního rozvoje a úspěšnosti dětí pracují učitelky s oregonskou škálou pokroků, plánují diferencované vzdělávací nabídky a zpracovávají hodnocení pro zákonné zástupce.

Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků v základní škole slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních i třídních projektů apod. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni na pravidelných třídních schůzkách, konzultacích formou tripartit a prostřednictvím školního elektronického systému.

V rámci interního monitoringu si škola zpracovává začátkem školního roku ročníkové testy, které jsou zpětnou vazbou pro zjištění znalostí žáků z předešlého roku.

Žáci 5., 7. a 9. ročníku si své vědomosti ověřují prostřednictvím SCIO testů. V posledních letech jsou výsledky z českého jazyka, matematiky i anglického jazyka nad republikovým průměrem zúčastněných žáků. I v dalším výběrovém testování je dosahováno převážně nadprůměrných výsledků. Průběžně jsou výsledky žáků sledovány a analyzovány na pedagogických radách a metodických schůzkách.

Škola poskytuje žákům podporu ve vzdělávání také prostřednictvím zřízeného školního poradenského pracoviště. Oblast výchovného poradenství a prevence rizikového chování je zajištěna výchovnou poradkyní, která je zároveň speciálním pedagogem a logopedem a metodičkou prevence. Ve škole je prováděna prvotní pedagogická diagnostika žáků s potřebou podpůrných opatření. Ta jsou ve spolupráci výchovné poradkyně se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků vhodně nastavena (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga). Speciální pedagožka také každý měsíc pomáhá dětem s odstraňováním vad řeči, radí zákonným zástupcům i učitelkám.

Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy, exkurze, přehlídky středních škol) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci. Škola vytváří vhodné podmínky pro dosažení úspěchu žáků a zohledňuje jejich možnosti a potřeby. Činnost školního poradenského pracoviště je funkční, v případě zjištěných problémů jsou uplatňována opatření k jejich řešení.

Žáci jsou napříč všemi vzdělávacími oblastmi motivováni k účasti ve vědomostních soutěžích a olympiádách (např. předmětové olympiády, výtvarné soutěže a mnoho dalších). Škola také motivuje žáky k zapojení do sportovních soutěží a turnajů (olympiáda tělesné zdatnosti, basketbalové, florbalové i fotbalové turnaje, vybíjená). K naplnění výstupů školního vzdělávacího programu základního vzdělávání přispívá i účast školy v projektu Hrdá škola – School United. Škola též vytváří vhodné podmínky a podporuje zapojení žáků do volnočasových aktivit (17 zájmových kroužků) a akcí pro propagaci školy na veřejnosti (Kavárničky, Školní akademie, Den Bohuslava Reynka, školní časopis aj.)

Škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery (např. základní a mateřské školy v okolí, Krajská knihovna Vysočiny, Policie ČR, Městská policie Havlíčkův Brod, Sbor dobrovolných hasičů v Lípě, Spolek TILIA a Rodinné centrum Tiliánek Lípa, Zemědělská akciová společnost Lípa).

Závěry

Vývoj školy

- Vybudování školní zahrady a rekonstrukce sociálního zařízení v mateřské škole.
- Rekonstrukce suterénu základní školy, školní dílny, ateliér, keramická dílna.

Silné stránky

- Přínosné působení logopeda v mateřské škole pro konzultační činnost při poruchách výslovnosti, který je využíván pedagogickými pracovníky i zákonnými zástupci. (4.1)
- Úzká a velmi dobrá spolupráce pedagogů školy při přechodu dětí z předškolního do základního vzdělávání. (5.3)
- Účelné a smysluplné využívání digitálních technologií ve všech stupních vzdělávání. (4.1)
- Efektivní metody a formy vzdělávání na prvním i druhém stupni přispívají k rozvoji znalostí a dovedností žáků. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Minimální využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení u předškolních dětí. (5.1)
- Méně příležitostí k souvislému mluvenému projevu v rámci výuky a během sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků na 2. stupni. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení u předškolních dětí k potřebnému zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.
- Více do výuky druhého stupně zařazovat souvislý mluvený projev žáků i v rámci sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně

informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zápisy z jednání pedagogických rad, školní rok 2024/2025
2. Koncepce rozvoje a řízení období srpen 2024 až srpen 2026
3. Plán práce, školní rok 2024/2025
4. Školní program environmentální výchovy a osvěty, ze dne 1. 9. 2024
5. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2024/2025
6. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2024/2025
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
8. Zápisy z metodických sdružení, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
9. Minimální preventivní program, bez data vyhotovení
10. Rozvrhy hodin, školní rok 2024/2025
11. Matrika školy v elektronické podobě, školní rok 2024/2025
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Jadrná, školní inspektorka

Mgr. Dana Vránová, Ph.D., školní inspektorka

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

18. 12. 2024